

Српски језик и књижевност
План и програм за месец Март
Одељења I/1, I/4

Бугарштица *Марко Краљевић и брат му Андријаш*

Главни део часа	<p>Бугарштице – епске народне песме дугог стиха (обично од 13 до 18 слогова, најчешће 15 или 16), са честим рефреном.</p> <p>Задатак за ученике: Да повежу тематику сачуваних бугарштица са једним од објашњења назива књижевног облика (бугарити – тужно певати).</p> <p>Указати да је бугарштица „Марко Краљевић и брат му Андријаш” записана и објављена у књизи Петра Хекторовића „Рибање и рибарско приговарање” (1555/56).</p> <p>Задатак за ученике: Изнети утиске о песми. Какав утисак имају о Марку у овој песми са интернационалним мотивом о братоубиству? Упутити ученике да дефинишу интернационални мотив и наведу још неке примере јављања поменутог мотива.</p> <p>Задатак за ученике: Да упореде ликове Андријаша и Марка Краљевића. Уочити у Андријашевом монологу однос према мајци и брату. Како показује племенитост? Која Маркова особина долази до изражаја и са каквим последицима? (Ово ђаци могу критички сагледати и у вези са савременошћу.) Ученици треба да наведу још неке примере песама у којима Марко показује исту особину. Кога би и зашто издвојили као већег јунака?</p> <p>Размотрити кроз разговор алегоричност, метафоричност и симболичност слика јелена и сусрета са гиздавом девојком.</p> <p>Размотрити баладичне тонове песме у вези са тематиком и структуром стихова. Каква је функција почетне словенске антитезе?</p>
-----------------	---

Завршни део часа

Иако је ова песма унела нове нијансе у портрет Марка Краљевића, подсетити ученике на популарност Марковог лика у народној књижевности на Балкану.

Задатак за ученике: Упутити их да погледају документарне емисије „Српски јунаци средњег века”, које истражују Марков историјски и епски лик, емитоване на РТС-у.

Указати ученицима да прочитају одломак из дела средњовековне српске књижевности „Житије деспота Стефана Лазаревића” Константина Филозофа и потраже објашњење велике Маркове популарности.